

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 50 HIL.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
MEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 48. szám.

Taktikázás.

Debreczen, május 18.

A politikai válság nem haladt előre egy lépést sem a kibontakozás felé. Az egész válságot nagy titokzatosság fogja körül s ebben a misztikumban talán a vezérek sem látnak tisztán. Tanácskozáson, bizalmas megbeszéléseken kívül nincs is más politikai esemény. A vezérek lakásán állandó összejöveteleket tartanak s hol egy magasállású politikus, hol egy intranzigens vezér ül tanácsot Kosuthal, aki úgy látszik, kezében tartja a helyzet kulcsát.

A vezérek példáját követi a nyáj, amelyet igen nehéz összetartani ilyen válságos napokban. Ezek is tartanak összejöveteleket, titkos vacsorákat s az alkalom teremtette emelkedett hangulatban persze az önálló bankra esküsznek s hangoztatják, hogy a „leszerelésbe” ők semmi módon nem mennek bele.

Ezek a titkos összejövetelek s az ott hozott határozatok nem tetszenek a függetlenségi párt vezetőségének. Végre meg is sokalták már s kemény hangú ordré ment a függetlenségi párt békétlen elemeihez. A függetlenségi párt vezetősége kimondta, hogy nem helyesli ezeket a részleges értekezleteket, ahol a résztvevők esetleg „erkölcsileg” kötelező határozatokat hoznak. A válság ügyé-

ben — mondják — a pártnak nincs határozni valója, mert csak azt mondhatnák ki, ami programjuk, t. i., hogy a párt az önálló bank álláspontján áll.

Két dolog tűnik ki ebből az ordréból. Az, hogy a döntés órája már igen közel van s a függetlenségi vezetőség félti a pártegységet és főleg azokat félti, akik esetleg erkölcsileg kötelező ígérettel ragaszkodnának az önálló bankhoz.

A függetlenségi párt hiába mondja, hogy újabb határozni valója nincs, mert az önálló bank alapján áll. Ha valóban így volna, akkor ma már nem lenne miről tanácskozniok egymásközt az ügyvezető minisztereknek s nem kellene tartani attól, hogy a párt egyrésze obligót vállal az önálló bank kiküzdéséért.

A helyzet voltaképp úgy áll, hogy a válságból könnyűszerrel ki lehet bontakozni, ha az önálló bank című kanapé nyilvánosan kidobták. Ez már meg is történt s most már csak az a kérdés, milyen butordarabbal helyettesítsék. A függetlenségi párt egy olyanféle megoldásra óhajt szert tenni, mely nappal szék és éjjel ágy lehetne. Bécsnek kényelmes s a függetlenségi békétlenkedőknek se legyen tulságos vörös posztó.

E körül folyik most a titkos értekezés. Egy bizonyos, a függetlenségi pártot elvi téren vereség érte, de a leszerelés nem emiatt nehéz. Nagyobb b-

is van ennél és ez az, hogy személyi téren is fájó csalódás üdözi őket. Aki nek a fejét oly sokszor követelték, Andrássy nélkül nincs megoldás, sőt mi több, a kibontakozásnál ő viszi a vezérszerepet.

A döntés órája nagyon közel lehetne, ha a személyi kérdéseken is tulcsnének. Hiába, engedmények nélkül nincs megoldás s a mostani kibontakozásért még kétszeres áldozatot kell hozni. Engedményeket kell tenni Bécsnek s itthon is engedményeket kell tenni a kielégítetlen személyi aspirációknak.

Amíg ebben meg nem egyeztek, nincs megoldás s nincs mire nézve állást foglalni a függetlenségi pártnak. De amint perfekt lesz a megállapodás, pártértekezlet elé terjesztik, hogy mint mondani szoktak: „függetlenül” — állást foglaljon. Ezért van oly nagy szükség a pártegységre s emiatt nem szabad más irányban erkölcsileg kötelező határozatot hozni.

A banksoport Justh Gyulánál.

Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma délelőtt a banksoport tagjai Justh Gyula lakásán tanácskozássra gyűltek össze. Hír szerint Justh Gyula a nála megjelent képviselőknek beszámolt a közte és Apponyi között lefolyt beszélgetésről.

Az eltűnt báró.

Irta: Nagy Endre

Micikének a nagymamája komorna volt egy orosz grófnőnél. Egy szép napon megcsókolt egy herceggel, aki három hét múlva elment hagyta őt. Micike nagymamája nem dobta magát a Nawába — pedig lett volna oka rá!

Micikének a mamája primadonna volt egy tízedrangu párizsi színházacskában. Ő már csak egy tenoristával szokott meg, aki viszont egy karhölgyecskevel ugrott meg tőle.

— Micike mamája nem dobta magát a Szajnába — pedig neki is lett volna oka rá!

Micike karhölgyecske a királysínházban és ő sem dobta magát a Dunába, mikor a bárója szakított vele.

Mert Micikének volt egy bárója; egy valóságos, igazi bárója, aki fényes lakást rendezett be számára, elhalmozta őt ékszerekkel, drága toilletekkel, szóval úgy viselte magát, mint egy igazi báróhoz illik.

Megjegyzem, hogy már egy kissé idősecske és meglehetősen kopasz volt, ami

azonban nem akadályozta őt abban, hogy Micikét a tőle kitelhető leglángolóbban szeresse s hogy őt Micike a tőle kitelhető legnagyobb ravasszággal megcsalja.

A báró nagyon gazdag volt és az ilyen gazdag bárók már megengedhetnek maguknak egyet-mást. Neki is volt egy szenvedélye, t. i. nem szerette a szökéket. Sietek kijelenteni, hogy Micikének van a legfelettebb haja az egész színházi karban ami annál csodálatosabb, mert a mamája is meg a nagymamája is szökék voltak.

Eszerint a báró szeszélyének mi köze sem volt Micikéhez.

És mégis, mikor a báró szakított vele, (mert szakított vele, éppen két hét előtt) csak annyit irt neki;

„Nem szeretem a szökéket!”

Hogy ez a rejtélyes eset szörnyű port vert fel a színház színpadján s hogy lázba hozta az egész kar kíváncsiságát, az az előzmények után természetesnek fog látszani. De bármennyire is törték fejüket a rejtély megoldásán, az nem sikerült. Micike pedig hallgatott, amire egy karhölgyecske csak a legnagyobb veszély alkalmával képes . . .

A legszellemesebb és legmolettebb kar-

hölgyecske (negyediknek szokott állni balról) végre egy délelőtt ragyogó arccal jött a próbára. Rögtön körülölgött őt és megindult a kérdések árja:

- Elutazott a gróford?
- Megvette azt a drága karperecet?
- Megjött a csinos fiatal unokaöccse?
- Elkészült az új ruhád?
- Nem, nem, nem, hanem megvan!
- felelte lelkesülten a molett karhölgy.
- Megvan? Megvan? Mi van meg?
- Mi van meg?
- Megvan, hogy miért szakított a báró Micikével.

És diadalmasan nézett körül mondván: — A báró nem szereti a szökéket. Hogy Micike fekete, ez nem lehet másként, mint hogy festi a haját. És a báró egy reggel, vagy este észre vette, hogy Micike haja festve van és . . .

A szellemes karhölgyecske nem beszélhetett tovább, általános ujjongás szakította félbe, felkapták őt és székestől háromszor körülhordozták a színpadon, kacagva, sikoltozva és örvendő, hogy a rejtély végre megoldást nyert és barátjuk régen áhított titkát megtudták.

Kutfurási vállalat
DEBRECZEN.

Disztes vasvázu kert- és veranda butorokat, kertihengereket, vízfecskendőket, kutszivatytyukat, legtekéletesebb szőlőmalmokat és borprékeket olcsó gyári áron ajánl a

A legolcsóbb árban készíti a legjobb ivó vizű kutakat helyben és vidéken. Szivattyuk állandóan raktáron.

Ehrenreich Sámuel
Szőchenyi-utca 44.

„Debreceni Vasöntőde és Géplakatosság”

Raktárhely: Péterfia-utca 73. sz. — (Telefon 467. szám.)

A Ganz-gyár késedelmi díja.

Harmincegyezer koronát visszatart a város.

A városi takarékpénztár alapszabályai.

A város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután ülést tartott, melyen két igen fontos tárgy szerepelt. Az egyik a Ganz-gyár késedelmi díja amiatt, hogy a villamos telepet a szerződésben kikötött időn 174 nappal túl adta át a városnak. A szerződés szerint ezért a városnak 31.800 koronát tartozik a Ganz-gyár fizetni. Ezen összeget azonban a város előre visszatartotta a Ganz-gyár követeléséből. Az ügyből valószínűleg pör lesz a város és a gyár között, mely a késedelem okát vis maior-okban adja, de ezekről az okokról kitűnt, hogy nem alaposak és így a város teljes joggal ragaszkodhatik szerződésileg biztosított jogához.

A bizottság mai ülésén tárgyalta a városi takarékpénztár alapszabályait is. A bizottság a kitűnően megtervezett tervet néhány kisebb módosítással elfogadta.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Az ülésen Vecsey Imre elnökölt. Jelen voltak Magoss György dr., Varga Elemér dr., Szilágyi Imre, Fejér Ferenc dr., Debreceni Jenő, Komlóssy Artur, Kernhoffer József, Poroszlav László, ifj. Schvarecz Vilmos, Sinka Sándor, Riekl Antal, Freund Jenő, Roncsik Lajos, Csanak József, Tüdös János dr., Aczél Géza.

Vargha Elemér dr. előadó bejelentette, hogy a villamos-telep átvételével és a számadások megvizsgálásával megbízott felülvizsgáló bizottság konstataulta, hogy a Ganz-gyár 174 napi késedelemmel adta át a telepet a városnak. A gyár a megállapított kötbérek szerint 31.800 korona pónsálét tartozik ezért a városnak fizetni. Ezen összeget a város a Ganz gyárnak járó összegből visszatartotta.

A Ganz gyár ezzel szemben azzal védekezik, hogy a késedelem vis maior esetekből és a város késedelmezéséből származott.

Debreceni Jenő gázgyár-igazgató megteszi megjegyzéseit a Ganz-gyár beadványára. Tény, hogy a gyárnál sztrájk és bojkott volt, ezt igazolta a gyár. A gyár azzal is védekezik, hogy tűz ütött ki a gyárban,

Éppen akkor érkezett oda Micike. Megvetően nézte végig az ujjongó csoportot és különösen a szellemes karhölgyecskét, aki oly ügyes magyarázatát adta a szakításnak. Aztán kibontotta hosszú fűrtit és hetykélkedve kiáltott fel:

— Ide nézzetek! Ez festve van?

A csodálkozás és kiabrándulás moraja futott végig a hölgyecskék során. És ekkor Micike valami szánalomfélét érzett szívébe lopózni, barátnői ugyszólván talán ezredszer vetették fel újra a kérdést:

— De hát édesen, akkor miért hagyott el báród? ...

— Annak egyszerű oka van, szólott mosolyogva.

— Halljuk, halljuk, zugták kórusban a hölgyikék.

— Igenis, egyszerű oka van. A báró ugyanis nem szereti a szőkét.

— De hisz te fekete vagy, — hangzott vissza és mindannyian Micike köré sereglettek kíváncsian, égve és reménykedve, hogy végre meghallják a várva-várt feleletet.

— Az igaz, hogy én fekete vagyok, — válaszolt Micike mosolyogva — de az a huszárhadnagy, akit a báró nálam talált — szőke volt!

de a tűz egészen más osztályban pusztított. Alaptalan a város késedelmezéséről szóló rész is, mert nincs összefüggésben a villamos gépek felállításával.

A bizottság többek hozzászólása után elfogadta a felügyelő bizottság javaslatát, hogy a közgyűlés a szerződésben lefektetett jogainak szerezzen érvényt.

A következő ügy a villamos telep építkezésének pénzügyi állapotáról szóló jelentés volt. A jelentést Vargha Elemér dr. olvasta fel. E szerint az eredeti tervek alapján a villamos telep létesítése 961 ezer koronára volt tervezve, azonban az építkezés és a munkák végleges elkészítése 1 millió 76 ezer koronába kerültek.

Ez a különbözet úgy állott elő, hogy egy iparvágányt kellett építeni 12 ezer koronáért, 20 ezer koronát a törvény szerint a posta kincstárának kellett fizetni a telefon huzal átalakítása címén, a miniszter tervváltoztatásai is nagyobb összeggel emeltetnek fel, de az eredetileg 30 kilométernyire kontemplált hálózatot a szükséglet miatt 60 km-terre kellett kiegészíteni s így az előállított tervek és a tényleges költségek közötti különbözet.

Ezen összegnek fedezetéről már akkor volt szó, midőn a gázgyár kibővítésére a szükséges egymilliót megszavazta a közgyűlés. Ekkor merült fel, hogy a szükséges összeget a nagykölcson terhére vegyék fel vagy pedig a világiatási vállalat terhére külön főgőg kölcson vegyenek fel.

A tanács puhatolódni fog és ha előnyös kölcson vehet fel, akkor abból fedezik, ellenkező esetben a nagykölcsonból.

Vargha Elemér dr. bemutatja a városi takarékpénztár előkészítésére kiküldött bizottság jelentését a városi takarékpénztár alapszabálytervezetéről. Az alapszabályokat a bizottság pontról-pontra tárgyalta és azokat kisebb módosításokkal elfogadta.

Függetlenségi kabinet lehetetlen.

Mit akar a trónörökös?

A szabadelvűek szerepe.

A függetlenségi táborból ma különös kijelentés hangzott el. A párt hivatalos lapjába Szathmári Mór képviselő cikket írt, mely nyílván Kossuth Ferenc intencióit és gondolkodását tükrözi ez vissza s ebben a következő sorok vannak:

„A legtermészetesebb, az alkotmányos, parlamentáris élet követelményeinek legmegfelelőbb és legegyszerűbb megoldása az lenne, ha a parlamenti majoritás, vagyis a függetlenségi párt venné át a kormányt. De ez a legegyszerűbb, legtermészetesebb megoldás lehetetlen.

A cikk azután komor hangon prédikál a felett, hogy nálunk nincs alkotmányos élet és hogy a bécsi politika intézői is boldok házába valók, de ez már érdektelen elmefuttatás. Hanem súlyos és jelentőséges beismerés, amit ma a függetlenségi párt hivatalos organuma tesz: a függetlenségi kabinet lehetetlen.

Már most, ha ez így van, kérdezhetjük: miért nem vonják le az urak ennek az igazságnak a konzekvenciáit? Lehetetlenségekkel szemben nincs jogosultsága és értelme a kísérletezéseknek és a dacnak. S ha az egyik ut el van zárva, meg kell próbálni, eljutnak-e a másikon a célig? De ehhez mindenképpen őszinteség és bátorság kell, ami nem mindig a kiabálásban jelentkezik a legalkalmasabb és legmértőbb formában. Most pedig még csak kiabálnak a függetlenségi berekben.

A trónörökös szerepe.

A függetlenségi organummal egyidőben a Pesti Napló szolgál azzal a magyarázattal, miért lehetetlen a függetlenségi miniszterium. Cikket ír a trónörökös szerepéről s ebben, állítólag, kitűnő és előkelő kézből merítve kétségtelen hitelességű értesülései szerint ezeket mondja:

— A trónörökös egységes szellemű hadsereget és egy vámterületet óhajt. — Ehhez a két kérdéshez nyulni sem enged. Mottója, hogy a hadsereg jó és azt érteni sem szabad. S meggyőződését alig lehet megdönteni.

Már most csak az a kérdés, hogy beletörődik-e az ország abba, hogy egy ember akarata milliók jogos követeléseinek ellene szegül?

A szabadelvű táborból.

Tegnap ismét felmerült a hír, hogy a kormány kibontakozási tervének kudarca esetén a kormány Lukács Lászlót akarja azzal megbízni, hogy kisebbségi kabinet alakításával próbáljon szerencsét. A szabadelvű táborban erre a következőképpen felelnek:

— Lukács Kászló erőszakos kísérletezésekre nem kapható. A volt pénzügyminiszter audienciáján is kifejtette a király előtt, hogy csak parlamenti megoldásról lehet szó s meg kell találni a meggyezést a függetlenségi párttal.

Tisza István gróf tegnap Budapesten időzött. Reggel érkezett és este visszatutott Gesztre. Budapesti tartózkodása azonban semmiféle összefüggésben nincs a válsággal.

A kulisszák mögött.

A válságban — legalább külsőleg — u,abb mozzanat nem észlelhető. De annál több történik a kulisszák mögött. Beavatott politikusok szerint a dolgok ma már annyira elmergesedtek, hogy a Wekerle-Andrássy-féle kibontakozási terv teljesen megghiúsultnak tekinthető. Valószínűnek tartják, hogy Wekerle holnap vagy holnapután Bécsbe utazik és be fogja jelenteni a királynak, hogy megbízatásáról lemond, mert kibontakozási tervének se a függetlenségi pártot, se ennek vezető embereit nem tudta megnyerni.

Wekerle fáradozásai egyrészt a bécsi körök merev ellenállásán, másrészt pedig Justh hajthatatlanságán szenvedtek hajótörést. Bécsben hallani se akarnak engedményekről, Justhék pedig az önálló bank nélkül minden új alakulást lehetetlenné tesznek.

Ugy halljuk, hogy Kossuth ingadozó magatartása is hozzájárul a válság elhúzásához. Kossuth két tűz között van: egyrészt Wekerle, Andrássy és Apponyi szoritják őt a békés, bölcs és józan politikára, másrészt pedig a meglehetősen agresszív bankcsoport fenyegeti a vezért, ha eszerben hagyja őket. Tegnap a függetlenségi pártkörben azt is beszélték, hogy Kossuth egy időre teljesen visszavonul a politikától, mert sem ellenzékbe nem akar menni, sem pedig a bankcsoport ellen állást nem kíván foglalni. Ugy látszik, ezzel hozható kapcsolatba az a hír, hogy Kossuth egy havi kúrára Wiesbadenbe fog utazni.

Ilyen körülmények között nem csoda, ha ma már az összes lapok egy Lukács László vagy Khuen Kéderváry-féle hivatalnok kabinet lehetőségéről beszélnek. Érdekes, hogy most mindenfelől felhangzik az

az óhaj, hogy ne rendeztessék ismét valamelyes nemzeti ellenállás, melynek lefolyásáról mindenki előre meg van győződve.

Egy függetlenségi vezető politikus a következőket mondta:

— Bécsben Schmerlinget idézve, azt mondják, hogy „mi várhatunk”. Nos, hát mi magyarok is várhatunk. Éppen azon fordul meg a dolog, hogy ki várhat tovább. Igaz, hogy a válság Bécsre nézve a legkedvezőbb időben tört ki. Költségvetés, ujoncok tető alatt vannak. Csakhogy ősszel majd megindulnak a bajok. A delegációkat egybe kell hívni, az annexiót és ennek horribilis költségeit meg kell szavazni stb. A bankkérdést is el kell valahogyan intézni. Már pedig mindehhez erős, szolid többség kell az országgyűlésen. Azért hiszem, hogy az őszig Bécsben majdszak engedni fognak talán.

Kossuth, Apponyi félreállanak?

Egy az önálló bankpárthoz közel álló politikai előkelőségtől származik ez a nyilatkozat:

A banksoport a válság folyamata alatt banktekintélylyé emelkedett és kétségtelen, hogy a függetlenségi párt többségének Justh—Holló ma a vezetői. Ők robognak most a 67 esek elé és Miksa Imre képviselőnek önkéntes lemondással összekötött kitessékelése a pártkörből a Justh—Holló köré csoportosult képviselők akciójának eredménye. Az a körülmény pedig, hogy Kossuth egészsége helyreállítása végett Magyarországot legközelebb már elhagyja, a mellett bizonyít, hogy a párt vezetésében örökösül itt hagyja Justhot. Ez kiderül Apponyi nyilatkozataiból is, hogy le akarván háritani magáról a felelősséget, eberhardi tuskulánumba vonul. Ott várva be az időt, amikor valamelyes közvélemény őt ráncigálja ki onnan Deák Ferenek. A pozsonyi mandátum új tulajdonosát csaknek feleskették a bankönállóság követeléséhez és a váci kerületnek két függetlenségi jelöltje egymással versenyeznek a bankönállóság követelésében. A függetlenségi párt célja rávezetni az uralkodót arra, hogy e válság megoldásán a függetlenségi párttal együtt munkálkodjék, s arról értesülünk, hogy e szándéknak nem állják útját most már se Wekerle, se Andrássy és a királyi meghívók legnagyobb része azokhoz lesz címezve, akik a bankönállóság mellett küzdnek. Arról is értesülünk, hogy a függetlenségi párt ugynevezett banksoportjának memoranduma fekszik a trónörökös asztalán.

Színház és Művészet.

Vidéki színtársulatok az aradi vesztőhelyért. Az aradi újságírók testülete, a vesztőhely alapjának növelése érdekében, kérelmet intézett öt vidéki színtársulat vezetőjéhez, hogy jöjjenek el társulataikkal Aradra és rendezzenek egy előadást, amelynek tiszta jövedelme a vesztőhely alapot gyarapítaná. Az eddig beérkezett válaszokban az igazgatók tudatják, hogy készséggel eleget tesznek a felhívásnak és később meghatározandó időben társulataikkal egy egy előadást fognak tartani az aradi közönség előtt a nemes cél érdekében. Három ilyen levél van eddig az aradi újságírók birtokában. Az első választ Erdélyi Miklós, a nagyváradi színház igazgatója küldte. — Ugyanaznap kézhez vették az újságírók Marházy Miklósnak, a kecskeméti színtársulat direktorának feleletét is. A harmadik levél pénteken érkezett Janovics Jenő dr., a kolozsvári nemzeti színház igazgatójától. Mind a három színtársulat igazgatója kijelenti, hogy

honorárium nélkül, teljesen ingyen hajlandó a hazafias célnak ezt a nagy fáradsággal járó áldozatot meghozni. Már most csak az a kérdés, vajjon az Abbáziában tartózkodó Szendey Mihály színtársulatot beleegyezésével adja-e a színtársulatok átrándulásához és átengedi-e az előadásokra a nyári színházat, amely fölött ő rendelkezik, amit azonban majdnem biztosra vesznek. Özv. Makó Lajosné, a szegedi színtársulat igazgatónője és Zilaby Gyula debreceni színtársulat igazgatója, hogy ha csak időközben akadályok nem lesznek, szintén hajlandók lesznek az aradi vendégszereplésre. A jövő hét folyamán, ha Szendey Mihály válasza is megérkezik, az ünnepély részletes programját véglegesen megállapítják.

Az anektált tartományok igazgatása.

Magyarországot kinullázzák.

Bécsből táviratozzák: A „Fremdenblatt” a következő kommunikét teszi közre:

Bienert báró miniszterelnök e hó 12-én az annexió bizottságban tartott beszédében bejelentette, hogy a jövőben Bosznia és Hercegovina igazgatásának összes fontos és elvi kérdéseire a közös miniszterium mint ilyen, befolyást fog gyakorolni. E bejelentést egyes bécsi lapok akként kommentálták, hogy ezzel Bosznia és Hercegovina igazgatásába egész új állapot áll be. Ezzel szemben rámutatunk arra, hogy az 1880. évi február 22-iki törvény a két ország igazgatását a közös miniszteriumra bízta. Erre a tényre hivatkozott Bienert báró, mint amely összhangban áll az idézett törvény betűjével és szellemével. Ha annak idején a közös pénzügyminiszterium delegáltatott arra, hogy Boszniában és Hercegovinában a kormány hatalmat gyakorolja, erre nézve célszerűségi okok voltak irányadók mind a mai napig, amelyek alapján szükségesnek látszott a bosznia-hercegovinai közös kormányzást egy kézben egyesíteni. Emez intern berendezkedés alapján az igazgatást a közös pénzügyminiszter viszi a közös pénzügyminiszterium nevében. A királyi szuverenitásának Boszniára és Hercegovinára történt kiterjesztése, valamint egy tartományi képviselőt küszöbön álló választása, szaporítja az igazgatás ügykörét és emeli az igazgatással járó felelősséget. Már ebből az okból is ajánlatos — és ez elől a jelenlegi közös pénzügyminiszter sem zárkózott el — a törvényhozó szándékát megvalósítani oly módon, hogy a bosznia-hercegovinai igazgatás összes fontos és elvi kérdéseire a közös miniszterium mint ilyen befolyást gyakoroljon. Ez alapelv gondosabb megvizsgálása tehát nyilvánvalóvá teszi, hogy tisztán tárgyi megfontolásokról van szó és semminemű személyes tendencia nem játszik szerepet. Természetes, hogy a közös miniszterium mindezen kérdésekben az 1880. évi február 22-iki osztrák törvény 2 §-a és az 1880. évi magyar 6. törvényoikk értelmében a csász. kir. osztrák és a kir. magyar kormányval való megegyezésre van kötelezve. Végül egyes magyar lapok azon felfogását, mintha a fentemlített bejelentéssel az alkotmányt, különösen Magyarország közjogi helyzetét érintő kérdés vetetett volna fel, a felsorolt törvényes határozmányokra való utalással tévesnek kell minősíteni.

A „Fremdenblatt” indítatva érezte magát ezt a mosakodást közzétenni. Inkább megtévesztés, mint felvilágosítás a célja. Mert mindegy az: akár a közös kormány, akár az osztrák kormány igazgatja az anektált tartományokat, azok mindenképpen osztrák igazgatás alatt fognak állani. Hisz nincs olyan balga, vagy korlátolt gondolkodású ember Magyarországon, aki elhinné, hogy a közös kormány Magyarország érdekeit is képviseli. Osztrák centralisztikus kormány ez és semmi más. A megtévesztésre szánt kommuniké csak azt eredményezi, hogy Magyarországon

most már mindenki tisztábban lát és meg lehet győződve róla, hogy Magyarországon a kvóta arányában okvetlenül viselni fogja az annexió költségeit, de igazgatásához semmi joga-köze nem lesz.

Egy debreceni rablógyilkos letartóztatása.

Mátyás, Oláh, Aranyi, Horváth.

A dancsházai éjszaka titka.

A debreceni kir. törvényszék vizsgálóbírája hosszabb idő óta körözött egy fiatal rablógyilkos suhanót, akit tegnap tartóztatnak le Nagyváradon. Rejtélyes bujkáló ember ez, akinek alakjához a közeli falvakban a betyárlegendák egész sora fűződik s akit most másodizben és második néven fogtak el: előbb mint Oláh István került a csendőrök közé, de akkor sikerült megmenekülnie, most pedig mint Aranyi István tette ártalmatlanná a várad rendőrség.

A múlt év decemberében, mint akkor megírtuk, a biharmegyei Dancsháza község alatt, a Debrecenbe vivő uton *meggyilkolták* Harangi Pál dancsházai kereskedőt. Akkoriban, amiről szintén számot adtunk, Ballács József hajduböszörményi csendőr-örmester Harangi Pálnak, a gyilkosság előtt való napon felfogadott szolgáját vette gyanuba, aki a gyilkosság napján eltűnt. Ki is nyomozta a csendőr-örmester, hogy ez a fiatalember a falusi lakodalmak rendes átoptatója, hol táncmutatványokkal produkálja magát. Minden faluban tudtak erről a legényről, de mindenütt más néven ismerték. *Mátyás* István, *Aranyi* István és *Horvát* Mihály néven ismerték legtöbb helyen. Harangi Pálhoz pedig *Oláh* István néven állott el. Ballács örmeester még a múlt év decemberében egy sárközujlaki lakodalmon muzsikaszóval *el is fogta* Oláh Istvánt, de a soknevű férfiú kisiklott a csendőrök kezéből. Pedig a nyomozás jól indult. Ezen a nyomon ki is derítették, hogy a jeles vándor leginkább *Aranyi* István és ezen a néven a debreceni kir. törvényszék vizsgálóbírája nyomozó levelet is adott ki ellene.

Tegnap aztán Vass Károly nagyváradi nyomozórendőr végérvényesen elfogta Aranyi Istvánt. Nem is igen gondolt már a dancsházai éjszakára. Valaki azonban kitudta titkát és besugta a rendőrségen. Vass Károly nyomozórendőr utána is vetette magát és ügyes, raffinált uton megközelítette a homályos multu embert, akit ma reggel aztán megkötözve vitte be a rendőrkapitányságra.

Az elfogott rablógyilkos beismerte tetteit. Elmondta *Elemér* Ferenc tb. főkapitány előtt, aki őt kihallgatta, hogy Harangi Pál halála előtt fogadta fel cselédjének. — Másnap elmentek *Téglásra* káposztát venni. Az asszony, akitől a káposztát vették, néhány üveg borral kínálta meg őket. Mikor haza felé mentek, Harangi hajtott és a szekérről néhány fej káposzta leest. Harangi ezért megszigta őt, mire egy vastag, rövid bottal hátulról leütötte gazdáját. Négyezer-ötször vágott fejére, aztán pénzét és szűrét elvéve, ott hagyta az országúton. Elmondta még, hogy néhány héttel ezelőtt Berettyóújfaluban járt, ahol hallotta, hogy a csendőrök keresik. Ez idő óta aztán bujkál és pár nappal ezelőtt merészkedett be Nagyváradra.

A beismerésben levő rablógyilkost átadták a királyi ügyészségnek, amely holnap Debreczenbe fogja szállítani.

A debreczeni gyermeknapok.

(Kabare esték a színházban. — Szenzációs debreczeni vásár. — Gyermek felvonulása. — Tréfás felvonulások. — Piaci látványosságok.)

A május hó 22-én és 23-án megtartandó ünnepségek rendezése lázas tevékenységgel készül a két napos mulatságra. Első napon délelőtt a Piac-utcára terjed ki a látványosságok hosszú sorozata. Minden fontosabb helyen gyűjtések lesznek s az áruló-sátrakban vig élet fog uralkodni. Természetesen a korzót különböző mulatságos jelenetek teszik élénke s nem fog hiányozni a Magyar, Rác, Kiss Béla zenekara sem.

Este tartja kabare-előadását Nagy Endre művész-társasága a színházban. Erre az előadásra a páholyok s előkelő földszinti jegyek nagyobb része már elfogyott. Jó lesz tehát annak, aki jó helyhez akar jutni, sietni az előjegyzéssel *Letzter* műtermében (Piac-utca 44.) A nagy érdeklődésre tekintettel szó van arról, hogy a kabare-előadást másnap még megismétlik. Ezen különben nem is lehet csudálkozni, mert a legelső kabare művészek jönnek le hozzánk és szigorúan családi műsorszámokat adnak elő.

Vasárnap, 23-án délelőtt lesz az iskolás gyerekek felvonulása, délben tréfás felvonulás. Délután lesz a külső vásártéren a speciális debreczeni vásár. 40 fillér belépődíj mellett minden látható lesz ott, ami egy nagy vásáron. E mellett különböző versenyek lesznek, zsákfutás, póznafutás stb. Lesznek itt vendéglők, kávéházak, cukrázda, mézes sátor, csak 7 és 18 krajcáros bazár, lacikonyha, panoráma, két nyílt színpad, cigányzene stb. stb. Este pedig olyan nagy tűzijáték, amilyen régen volt már Debreczenben.

Altalában a Liga debreczeni ünnepségei még a fővárosi ünnepségeket is felül fogják múlni.

Az új nagyváradai püspök.

Lányi Józsefet terjesztették fel.

Nagyváradról írják: Már csaknem egy év óta betöltetlen a nagyváradai katolikus püspöki szék. Mindjárt *Szmrecsanyi* Pál halála után megindult a kombináció, hogy az előkelő, dus javadalmu püspökséget vajjon kivel töltsék be a kormány? Több név állott a kombináció előterében. Az első közt: *Párvy* Sándor szepesi püspök, aztán *Molnár* János apát, a néppárt egyik vezéréből, szó volt *Lévay* Mihályról, a függetlenségi párt egyik katolikus pap tagjáról és végül *Lányi* József tinini címzetes püspökről, a trónörökös családjának egykori magyar tanítójáról.

A sok találgatás utóbb *Lányi* püspök nevével és előkelő személyével állapodott meg, akinek sánszait — hír szerint — az is növelte, hogy a püspök a trónörökös előtt ma is nagy kegyben áll, a magyar kormány pedig igen sokra tartja azokat a szolgálatokat, amelyeket *Lányi* püspök, mint a trónörökös udvari papja, annak idején a magyarság javára teljesített.

A nagyváradai püspöki szék betöltéséről beszélni most már annyival is időszerűbb, mert egy évnél tovább nem igen hagynak árván egy ilyen nagy egyházmegyét. Tudunkkal a minisztertanács már régebben foglalkozott a nagyváradai püspökség dolgával s az egyházmegye új fejedelmét ki is választotta még pedig — hír szerint — *Lányi* József c. püspök személyében.

Lányi József kinevezését a beavatott körökben majdnem biztosra veszik s ezt a kombinációt sok minden támogatja. A fiatal papot a trónörökös pártfogására, midőn udvarából távozott, mint tudvalevő, a tinini c. püspökséggel tüntették ki. Ezzel a közjogi méltósággal azonban csak egyidőre honosították érdemeit s a kitüntetés csak ígérvény volt jövőbeli szép karrierjére. Azóta

Lányi püspök, valahányszor egy egyházmegye püspöki széke megüresedett, állandóan a püspökjelöltek sorában szerepelt, de maga egy lépést tett kinevezése érdekében.

Most, hogy a nagyváradai püspöki szék megüresedett, igen érthető, hogy a kormány figyelme feléje fordult. A mesés gazdagságu egyházmegyéért megindult a politikai pártok tülekedése is. A néppárt erősen csatogtatta a fogát s *Molnár* Jánosnak követelte, a függetlenségi párt szintén a maga emberét szeretne volna ide helyezni, már csak az elv kedvéért is, hogy kinevezzék az első 48-as püspököt. A kormány végre is úgy oldotta meg a kérdést, mint amelyiknek semmi köze a politikához.

A minisztertanács a maga jelöltjeit s ezek közt első helyen *Lányi* Józsefet felterjesztette a vatikáni udvarhoz. Amint Róma megerősíti az új püspököt, rövidesen megtörténik a királyi kinevezés.

A főiskolai ének- és zenekar Abonyban.

Pólya Pál emlékezete.

A múlt év februárjában halt meg a Szolnok melletti Abonyban egy református lelképásztor, *Pólya* Pál, ki végrendeletében a debreczeni főiskolának, valamint a főiskolai ének- és zenekarnak mintegy 60 ezer koronát hagyományozott.

Végrendeletében meghagyta, hogy egy alkalommal a főiskolai ének- és zenekar menjen ki Abonyba és sirjánál kegyeletes emlékműnepelet rendezzen.

Hálóját róta le a kegyes alapító emléke iránt a főiskolai ének és zenekar, amikor mintegy 45-en *Mácsai* Sándor ének- és zene-tanár vezetése alatt kimentek Abonyba. A város intelligens közönsége örömmel fogadta az indóháznál megérkezőket az ifjúságot, honnan egyenesen a temetőbe mentek.

A temetőben a műsor a következő volt: 1. Gyászének, id. Sz. Nagy Károlytól. 2. Kossuth dal, Gaál Ferencztől. 3. Hymnus, Erkel Ferencztől. 4. Szózat Egressy Bénitől: énekelte a főiskolai énekar. Az első szám után *Molnár* Ferencz harmadéves hittanhallgató gyönyörű emlékbeszédet tartott, melyben a megboldogultnak hazafiságát és törhetetlen szeretetét a főiskola iránt — melynek a 40-es években növendéke volt — megkapó vonásokban jellemezte. Majd a zenekar játszotta el Beethoven Lajos Gyászindulóját, a Kossuth-indulót és a Rákóczy-indulót. Ezzel a kegyeletes emlékműnepelet véget ért.

Este 8 órakor az abonyi polgári kör majális rendezett, mely előtt a főiskola növendékei hangversenyt tartottak a következő műsorról: 1. Egyveleg Doppler „Vanda” című dalművéből, előadta a főiskolai zenekar. 2. A finn zene, Paciuától, énekelte a főiskolai énekar. 3. Komoly szavalt, tartotta Boros Jenő 4. th. 4. Vándordal Kunzétől (Énekar). 5. Felolvasás: tartotta d. Nagy Sándor 3. th., a zenekar agilis vezetője. 6. Grieg „Asa halála” (zenekar). 7. Népdalegyveleg *Mácsai* Sándor az énekar vezetője és tanára átíratában (énekar). 8. Vig szavalt, tartotta Orosz Tamás 1. th., aki oly nagy hatást ért el, hogy a jelenlevők valóságosan elhalmaztak virággal a kitűnő szavalt. 9. Rákóczy induló Huber Károly átíratában, énekelte a főiskolai énekar. Minden egyes számot kitűnő tapavihar fogadott a közönség. Egy gyönyörű szép koszorúval lepték meg ifjainkat, melynek szalagján a következő sorok olvashatók:

„A debreczeni református főiskolai ének- és zenekarnak — Az abonyi ének- és zenekedvelők.”

Másnap (hétfőn) délben indultak vissza Abonyból s igen sokan kísérték ki őket hogy búcsút vegyenek azoktól a híres debreczeni diákoktól, akik nekik ottlétükkor oly kellemes perceket szereztek.

A Csokonai-kör közgyűlése előtt.

Lejár a tisztikar mandátuma.

A Kör emlékkönyve.

A Csokonai-kör ma népes és nagyfontosságú választmányi ülést tartott amelyen *Géresi* Kálmán elnökölt. Az ülésen jelen voltak: *Boldizsár* Kálmán dr., *Dóczy* Emil dr., *Hamar* László, *Kardos* Albert dr., *Könyves* Tóth Kálmán, *Komlóssy* Artur, *Löfkovics* Artur, *Pap* Károly dr., *Szántó* Sámuel dr., *Szathmáry* Zoltán, *Szávay* Gyula, *Tüdös* János dr. *Zoltai* Lajos választmányi tagok.

A jegyzőkönyv hitelesítése után *Kardos* Albert titkár mutatta be a körnek készülő emlékkönyvét, mely a Csokonai, B. Cs. és Fűvészkönyvi emlékműnepekről fog beszámolni és amely körülbelül 15 ivre fog terjedni.

Az emlékkönyvnek nagyobb fele már ki van nyomtatva, az ideai közgyűlésig bizonyára a tagok kezébe jut, akik a díszesen kiállított emlékkönyvnek tartalmával is, szép képeivel is valószínűleg meg lesznek elégedve.

Az ülésnek legfőbb tárgya volt a közgyűlésnek előkészítése. *Szávay* Gyula főtitkár nagyjából ismertette az évi jelentést, amelyet teljesen kidolgozva s az 6 lendületes külsői stílusában majd a közgyűlésen fog előterjeszteni.

Az ideai közgyűlés egyszersmind tisztújító gyűlés lesz. A tisztikar a maga megbízatását rendelkezésére bocsátja a közgyűlésnek, anélkül, hogy a tisztviselők változtatására javaslatot tenne.

A választmány számvizsgálókul a régiéket jelölte, névszerint *Löfkovics* Artur, *Márton* Imrét és *Zoltai* Lajost, a választmányt pedig úgy óhajtja kiegészíteni, hogy a sorrend szerint kilépő 10 régi tagokat ismét ajánlja, a betöltésre váró 7 tagsági helyre pedig 12 jelöltet hoz javaslatba. Így választmányi tagságra ajánlva vannak *Aczél* Géza, dr. *Balkányi* Miklós, *Balogh* Ferenc, dr. *Csürös* Ferenc, *Dicsőfi* József, *Dóczy* Imre, dr. *Gulyás* István, dr. *Kardos* Samu, dr. *Popper* Alajos, dr. *Szántó* Sámuel a régiéek közül; mint újak pedig a következők: dr. *Bakonyi* Samu, *Bakos* Tibor, dr. *Darkó* Jenő, dr. *Jászai* Rezső, dr. *Kun* Béla, *Mácsai* Sándor, *Móricz* Pál, *Nagy* Vilmos, P. *Nagy* Zoltán, *Pály* József, *Pápay* József, *Porubszky* Jenő.

A választmány azután tudomásul vette a számvizsgálók jelentését, amely szerint a Csokonai-kör vagyona 1908. végén a kör kezére bízott emlékkerti és Csokonai-szobori alap al együtt 40300 koronára rug. ami az 1907. évi vagyonhoz képest 8000 korona apadást mutat. Ennek magyarázata abban található, hogy a Csokonai-kör az 1908. év folyamán adta át megmaradt házalapját, 2000 koronát a városnak, mint a közművelődési ház építési tőkéjéhez csatolandó örök alapítványt; továbbá a *Diószegi-Fazekas* emlékműre és a *Fűvészkönyvi* százados ünnepre 1300 koronát fordított a kör a begyűlt adományokon felül.

A választmányi ülés aztán letárgyalta az 1909. évi költségvetést, mely 6080 korona bevételt tüntet fel; végül kitűzte a közgyűlés napjával június 6-át és a közgyűlés napirendjére felvette *Beóthy* Zsoltnak tiszteleti taggá választását és *Mikszáth* Kálmánnak 40 éves írói munkássága alkalmából való üdvözlését.

A kondorosi csárds bajban.

*

*Kondorosi csárda mellett
Gulya, ménes ott delelget,
Csárdabeli szép asszonynál
Bort iszik az öreg bojtár.*

Olyan híres csárda a kondorosi csárda, hogy még a népdal is megénekelte, még Arany János is irt róla verset. Híres ez a csárda, legendás az emléke, nóták örökítették meg Persze, régi nóták. Ebben az áskálódó, romlott világban pedig kis hja, hogy sirató verset kellett róla írni.

Mert úgy áll a dolog, hogy ebben a rossz világban, amelyben már semmit sem tisztelnek az emberek, csufos intrika szövődött a tiszteletreméltó csárda ellen. Az történt ugyanis, hogy az évek mulásával konkurrens akadt a híres kondorosi csárdának: a kondorosi nagyvendéglő. A nagyvendéglő tulajdonosa ravasz tervet eszelt ki és beadványt intézett a pénzügyigazgatósághoz. Az irta ebben a beadványban, hogy vonja meg az italmérési engedélyt bizonyos Demcsák nevű koresmárostól, mivelhogy sok a koresma és mivelhogy a Demcsák vendéglője az iskola közelében van. A pénzügyigazgatóság az indokolást helyesnek találta és jóváhagyólag terjesztette föl a kérelmet a pénzügyminisztériumba.

Igy aztán majdnem megesett az a szégyen a kondorosi csárdával, hogy megvonták tőle az italmérési engedélyt. Csak hire ment ám a dolognak és nagy mozgalom indult meg az egész megyében, az emberek főlháborodva tárgyalták a dolgot és elhatározták, hogy nem hagyják annyiban, mert azt már mégse lehet eltérni, hogy becsukják azt a csárdát, amelyet a népdal is a szárnyára vett és amely ezen a révén beköltözött az irodalomba is.

Kondorosi bíró uram, Reiner Béla uram, fogta magát és megszerkesztett Fülöp József jegyző ur segítségével egy instanciát, amely hevesen tiltakozik Kondoros község sérelme ellen. Ezt az írást aztán aláírta az egész község és megye. Összekerült így vagy huszezer aláírás. Ezzel a terjedelmes instanciával aztán fölmentek ma Fábry Károly országgyűlési képviselőhöz, aki elvezette a község deputációját a pénzügyminisztériumba. Itt aztán előadták, hogy hát nagyon ravasz ember a kondorosi nagyvendéglős, mert nem igaz, hogy a kondorosi csárda közel van az iskolához, hanem fél napi járóföld választja el onnan. Aztár meg nem engedhetik, hogy világ csufjává tegyék az ő községüket azzal, hogy bezárják a híres csárdájukat, végül pedig előadták, hogy a nagyméltóságú pénzügyminiszter ur legyen tekintettel az öreg bojtárra is. Mi lesz az öreg bojtárral, hol iszik majd ezentul az öreg bojtár, ha becsukják a csárdát? És mi lesz a csárdabeli szép asszonynyal? Hol találkozik majd ezentul az öreg bojtárral?

A miniszter méltányolta a deputáció kérését, soronkívül elintézte az ügyet és nem teljesítette az a rosszmájú nagyvendéglős kérését. Nagy volt erre a falubeliek között az öröm, megint mosolygásra váltak a mord arcok és vidáman lépegettek ki a nagy palotából. Egyenesen hazafelé tartottak, nemes Kondoros községe felé. Talán már ott is ülnek a kondorosi csárdában, áldomást isznak és virágos jó kedvükben énekelgetik:

*Kondorosi csárda mellett
Gulya, ménes ott delelget,
Csárdabeli szép asszonynál
Bort iszik az öreg bojtár.*

Garázdálkodnak a cigányok.

Kiraboltak egy gazdát.

A csendőrség elfogta a rablókat.

Egy idő óta szünetelt Hajdúvármegyében a rabló-cigányok garázdálkodása. Tegnap azonban életjelt adott magáról a garázda népség, mely Hosszupályi határában kifosztott és elvert egy gazdaembert.

Hosszupályi határában van egy erdő, mely Lichtschein Dezső és Sámuel tulajdona. Tegnap délután Szentye Sándor gazda két ökrös szekérével, mely jól meg volt rakva szénával, haladt át az erdőn.

Midőn már jól benn volt a sűrűben, egyszerre dühös szitkok és átkozódások között mintegy 15 cigány ugrott a szekere elé s felszólították Szentyét, hogy álljon meg.

A cigányok óhajának Szentye nem tett eleget. Ellenben jól az ökrök közé csapott és ment tovább a maga útján. A cigányok erre az ökrök elé kerültek s feltartóztatták az állatokat.

— Mit akartok morék! — szolt hozzájuk Szentye.

— Pizt az istenedet büdös paraszt.

E szavakra aztán vagy hárman nekicsetek Szentyének s lerángatták a szekérről. Az ökröket kifogták a kocsiból. Több cigány pedig felmászott a szekérré, azt átkutatta s lehányt mindent a földre.

Két markos kőbor cigány pedig Szentye kirablásához fogott. Mikor a gazda tiltakozott ez ellen, a cigányok pofozni és verni kezdtek.

Erre megadta magát sorsának. A cigány asszonyok a ruháját huzzák le róla, úgy, hogy a szerencsétlen ember néhány perc múlva mezitelenül maradt.

Mikor Szentyétől a cigányok mindent elszedtek, jól megverték s kocsijukra kapva, elmenekültek Nagyléta felé.

Szentye az ökreit befogta a szekérbe és mezitelenül, kifosztva hajtott vissza Hosszupályiba. Egyenesen a csendőrségre ment, ahol feljelentette a dolgot.

Három óra múlva a rabló cigánybanda már kézre is került. A nagylétei csendőrség a bandát elfogta.

A főcinkosok Rostás Dániel, Bogdán József, Bogdán Sándor és Bogdán Pál, akiket a csendőrök azonnal valatni kezdtek. A cigányok tagadtak, dacára, hogy a Szentyétől elrabolt holmikat mind megtalálták náluk.

A cigány karavánt vasraverve beszállították az ügyészség fogházába.

HIREK

— **A debreceni Kossuth-szobor pályázat.** A debreceni Kossuth-szobor pályázat zsürije tegnapi tartott ülésén Aczél Géza főmérnököt választotta meg előadónak. A bíráló bizottság egyszersmind elnapolta magát mindaddig, amíg az előadó elkészül a jelentésével. A jelentést kinyomatják és kiosztják a zsüri tagok között. A szobrok megtekintését csak a jövő hét végétől kezdve engedik meg a közönségnek.

A király az önálló bankról.

Budapestről táviratozza tudósítónk: egy fővárosi estilap ma egy vezérő politikusi nyilatkozatát közli, melyben az illető politikusi, aki egyike a király előtt legutóbb kihallgatáson megjelent politikuskoknak, kihallgatásából egy részletet közöl. Elmondja, hogy a király véleményének előterjesztése után így nyilatkozott:

— Ön oly súlyos érveket mond az

önálló bank mellett, hogy komolyan kell ezzel a kérdéssel foglalkozni.

Politikai körökben azonban az a vélemény, hogy e nyilatkozat a bankcsoport taktikai fogása.

— **Görögkatholikus papok a polgármesternél.** Ma délelőtt fél 11 órakor Lengyel Endre hajdudorogi vikárius vezetése alatt több görög katolikus pap tette tiszteletét Kovács József polgármesternél, akinek megköszönték a város jóakaratu támogatását a görög katolikus egyházzal szemben és az egyházt továbbra is jóindulatába ajánlották a városnak és a polgármesternek. A küldöttséget a polgármester szívesen fogadta.

— **Érdekes lelet Szoboszlón.** Szoboszlóról jelenti tudósítónk, hogy ott ma ásátás közben egy igen érdekes leltre bukkantak. Egy árok ásátása alkalmából a föld színétől három méternyi mélységben egy pár század előtti vizimalomnak a szerkezeti gerendájára akadtak. Az érdekes leletet bevitték a városba.

— **A hortobágyi sáskák.** Az eddigi rossz idő elejét vette annak, hogy a Hortobágyon a még megmaradt sáskák kikeljenek. Az országos rovarügyi állomás már embereket küldött a Hortobágyra, hogy amennyiben a sáskaveszedelem az idén is fenyegetné a pusztát, a szükséges intézkedéseket idejében megtegyék.

— **Országos mozgalom az önálló bank mellett.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Az önálló bank mellett országoserte erős mozgalom van keletkezésben. Legutóbb népgyűlést tartottak az önálló bank mellett Zentán, Gyomán és Csikszeredán. V sárnap Székesfehérváron lesz nagy népgyűlés, melyre Budapestről is több politikus le fog menni.

— **Kanyaró Hajdunánáson.** Hajdunánáson — mint ottani tudósítónk jelenti, — nagy mértékben lépett fel a kanyaró a gyermekek között. Tegnap egy iskolában tíz gyermekben konstataáltak a kanyarót. Az iskolákat a községi orvos rendelkezésére azonnal bezárták.

— **A hajdumegyei függetlenségi párt választmányi ülése.** A hajdumegyei függetlenségi és 48-as párt választmányja május 23-án vasárnap reggel 9 órakor Debreczenben a Royal éttermében ülést tart, melyre a választmány tagjait oly kérelemmel hívjuk meg, hogy a nagyfontosságú tárgyakra tekintettel ott lehetőleg tel es számmal sziveskedjenek megjelenni. Tárgyak: 1. Veszprémi István elnök és Csapó István alelnök lemondása. 2. Kossuth Ferenc pártvezérünk felhívása a párt újra szervezése tárgyában. 3. Közgyűlés idejének meghatározása. 4. Papp Elek országos képviselő 25 éves jubileumának bejelentése és intézkedés a pártnak a kabai ünnepségekben való részvételéről. 5. Pénztárnok jelentése a pénztár állapotáról. Intézkedés a tagdíjak befizetéséről, a számadások felülvizsgálatáról s a tagok számbavételéről. 6. Az országos politikai helyzet megbeszélése. 7. Esetleges indítványok. Debreczen, 1909. május 15-én. Dr. Baltazar Dezső alelnök. Bor János jegyző.

Polónyi bíróküldési kérelem.

Fővárosi tudósítónk táviratozza: A Kuria ma foglalkozott Polónyi Géza bíróküldési kérelmével az ismeretes Polónyi—Lengyel-féle ügyben. A Kuria Pongrác Jenő dr. előadó véleménye alapján Polónyi bíróküldési kérelmét elutasította azzal az indoklással, hogy nem lát fenforogni okot, melyből az új esküdtek részrehajlására lehetne következtetni.

— **A református iskolaszék ülése.** A debreceni református egyház iskolaszéke május hó 19 én délután 5 órakor az egyház tanácstermében tartja ülését. Tárgyak: Közviszgak rendje. Harmati—Matkó- és Gáti Erzsébet ösztöndíj odaítélése. Folyó ügyek.

— **Magyar név.** Weisz Mór debreceni lakos nevét belügyminiszteri engedéllyel Fehérre változtatta.

— **A debreceni székelykongresszus.** Alig tíz-tizenkét nap választ el még a székely kongresszustól és máris minden oldalról nagy és élénk érdeklődés nyilvánul meg az iránt. Előre látható, hogy a százával ide seregülő székelységet lelkes és meleg fogadtatásban részesíti a legnagyobb magyar város vendégszerető közönsége. A kongresszus igazi testvéri ünneppé avatja azt a napot, amelyen tartják és a székely vendégségnek bizonyára olyan szívéllyességben lesz része, amely sokáig megmarad emlékezetében. Szükséges is, hogy így legyen. Azért is mert első ízben történik, hogy a székely szövetség Magyarországon tartja kongresszusát, azért is, mert a szövetségnek ebben a közvetlenebb érintkezésre való szándékában súlyos és mélyreható okok rejlenek. A királyhágon túl, a nemzetiségektől hemzsegő erdélyrészen bajban, nehéz sorsban küldnek a székelyek. A Székely Társaságok Szövetségének azzal, hogy ez évi kongresszusának színhelyét Debrecenre választotta, célja, hogy a székelység védelmére szélesebb körben propagandát keltsen. Fontos ügyet, nemzeti érdeket szolgál ez a cél. Ez okból a szövetséget helyes intenció vezeti, amikor a nagy magyar alföldről igyekszik hazafias mozgalmát tovább szervezni. A magyarság erős fészkeiben megértéssel és felkarolással találkozik minden nemes, hazafias törekvés. Bizonyos, hogy kongresszus napja nemcsak a testvéri ölekezés, de a munkában segítő jobb kéz biztosításának napja is lesz.

— **A szalmalonói házilpari tanfolyamok** készítményeiből, u. m. közönséges és kerti kalapok, dísz és használati tárgyak, valamint apróbb fal- és más szönyegek kollekciójából feleslegesnek maradt tárgyai a debreceni kereskedelmi és iparkamara iparmuzeumában eladottnak. Továbbeladók kedvezményben részesülnek. Vásárlásra, míg a készlet tart és míg a tovább árulók át nem veszik, addig a nagyközönségnek is tér nyíthatik. Ertekezhetni lehet e kérdésben a kamara segédhivatalával. (Piac-u. 69. sz. kerestéptület.)

— **Szerencsétlenül járt vasuti munkás.** Csaknem végzetessé vált szerencsétlenség történt tegnap a debreceni vasuti állomáson. A műhelyfőnökség jelentette, hogy Messer Miklós máv. mázoló, munkája közben a kocsi közé esett és súlyosan megsérült. Messer Miklós egy vagon tisztításával foglalkozott Bal lábával a kocsi ütközőjére támaszkodott. Mialatt dolgozott, nem vette észre, hogy a kocsi egy mozdony megtaszította. Így történt, hogy Messer elvesztette az egyensúlyát és a kocsi közé esett. Az esés oly szerencsétlen volt, hogy a munkás kitépte a jobb lábát. A megsérült vasutast a közkórházba szállították. A vizsgálatot megindították, de kitűnt, hogy bűnös könnyelműség senkit se terhel.

— **A református főiskolai képtár** a diszteremben és kistanács teremben ünnep és vasárnapokon, nagy szünidőt kivéve, délelőtt 10—12 óráig megtekinthető.

— **Házasság.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a mai nap folyamán a következők kötötték házasságot: Mantlika Andás—Tálos Máriával, Urbán György Halász Erzsébettel.

— **Felhívás.** A következő sorok közlésére kértünk fel: Tisztelettel felkértnék mindazok, akiknél az iparos-tanonciskolai tanulóknak Otthonja könyvtárából könyv van, e könyveket 3 nap alatt, d. u. 5—7 órák között, az ipariskolai igazgatói irodába (Burgondia-utca) beszoigáltatni. P. Papp Ignác, az Otthon vezetője.

— **Pekár Gyula Debreczenben.** Ezeleltt mintegy hat évvel történt. A debreceni Csokonai-kör s vele együtt Debreczen város

nagyközönsége fényes ünnepek keretében látta vendégül nagy fiát: Pekár Gyulát, a nagynevű író, aki aranytollával elragadtatta olvasóit s dicsőséget szerzett szülővárosának: Debrecezennek. Azóta Pekár Gyula nem volt közöttünk. Sokoldalú elfoglaltsága, állandó munkálkodása annyira elfoglalta idejét, hogy még szülővárosát sem látogathatta meg. Ma azonban eljön közzénk, eljön, hogy itt szülővárosában felolvassa egyik legnagyobb művét, a francia forradalomról írt kitűnő Uránia darabját. Az Uranus színház meghívására jön le Pekár Gyula Debreczenbe s ma szerdán este fél 8 órakor olvassa fel a vésztéri Uranus színházban gyönyörű Uránia darabját: A francia forradalom címűt.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Vasvári András ref. napszámos 63 éves, Nagy János ref. szőlőcsész 73 éves, Riskó Ilona ref. 26 napos, Kovács László ref. magánzó 66 éves, Frank Erzsébet izraelita 19 napos.

— **Mac Turc,** komikus zsonglór és a 2 Rewellis nyújtó tornászok kacagató mutatóványai legsikeresebb számai az Arany Bika Mulató kiváló műsorának, melynek tegnapi előadását is szépszámu, előkelő közönség nézte végig. A műsor minden egyes számát a közönség elismerő tapsaival jutalmazta. A gyermekvédő Liga javára vasárnap délután rendezendő előadás iránt — melyen az összes szerződött tagok fellépnek — általános az érdeklődés. A délutáni előadás félhelyárakkal tartatik meg.

— **Royal szálloda udvar kerthelyiség megnyitása.** A legkellemesebb étéd és vacorázó hely Debreczenben. Kitűnő villásreggelik. Püseni és Dreher korona sör állandóan friss csapolás. Ma szerdán Magyar Imre zenekara fog közre működni. Remek Royal kioszk. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan.

— **Költőzködőknek** villanycsengő be rendezéseket, javításokat és évi karbantartását, valamint villanycsillárok átszerelését a legutányosabban eszközli Földes Sándor elektrotechnikai vállalata, Piac-u. 26. Nagytrafik udvar. Telefon 210.

— **Kugler (Garbeaud) cukorkák főraktára** Kontsek Gézaúal.

— **Női Zenekar a Magyar Királyban.** A budapesti elsőrendű női zenekar mely Gottlieb Z. karmester vezetése alatt 7 nő és 2 férfi tagból áll, Biró Irén kis bőgős művésznő és Gál Ilonka zongora művésznő közreműködésével szombaton május 15 és a következő napokon a Magyar Király kávéházban hangversenyezni fog.

— **Piac-utca** legforgalmasabb helyén irodának vagy garzon lakásnak nagyon alkalmas nagy utcai szoba tágas előszobával kiadó. Czim a kiadóba.

— **Forgalmas helyen** egy irodának való szoba és elő szoba azonnal kiadó cím a kiadóba

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(43) Irta: **Vértesi Arnold.**

Nos, lássuk hát azokat a leveleket; mi van bennük, hogy azt nem lehetett postára adni, hanem a miatt ide kellett önt szalasztani futári minőségben!

Bosszusan szakította föl a levelek borítékait s hirtelen végig futott rajtuk.

— Ki találta ki ezt a tervet? szolt ingerülten. Mily oktalanság! Ki találta ki!

— Azt hittük viszoazá Molnár Imre szerényen és szomoruan, — azt hittük, nagyságodnak használnak azzal valamit, ha ide jövök. Azért jöttem, hogy a gazdaság vezetését itt átvegyem. Oktalanság lehetett, de az Isten látja lelkem, csak nagyságod javára cselekedtem.

— Miért uem hagyják, hogy intézkedjem, a mint nekem tetszik? folytató Fehér

Armin ingerülten; miért küldték önt a nyakamra? Kémkedni? Nos önt nem vádolom, ön jóindulatból cselekedhetett, de vádolom azokat, a kik önt küldték. Ön nem maradhat itt, azonnal vissza kell térnie.

S mialatt e szavakat mondá, bosszusan járt föl s alá a szobában.

Molnár Imre csöndesen, de egész lelkében elkeseredve felelt:

— Igen uram, visszatérek s megmondom nagyságos asszonyomnak, ne várja nagyságod visszatértét, mert férje nincs neki többé, s gyermekeinek nincs többé atyjok.

Fehér Armin megállt e vakmerő szavakra, s meghökkenve tekintett a fiatal emberre.

Az nem ijedt meg.

— Öt év óta eszem a nagyságod kenyerét — szolt pillanatról pillanatra növekvő bátorsággal; — munkámmal szerezttem, nem hízog és hazugsággal. Kimondom most is, a mi szívemen fekszik, tegyen aztán nagyságod, a mit akar. Kimondom. A mi jó nagyságos asszonyok iukább árnyék már, mint élő lény; nagyságod megöli.

E vakmerő szavak föllázították a külvilágot is ingerült Armin. Dühös arccal, villogó szemekkel fordult a gazdatiszt felé; hanem annyi őszinte becsületesség látszott ki annak képéből, hogy Armin visszalépett s elfordította fejét, hebegve, akadozva:

— Nos, nem veszem önnek rossz néven. Meggondolatlanság. Hanem jó szándékból mondta. Megfőledkezett magáról. Nem haragszom. Nem. Ön mindig jó és hü volt hozzánk. Nem veszem rossz néven.

(Folytatjuk.)

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreceni bizományos távirati jelentése Budapest. 1909. május 16.

Készaru 10-el drágább	
1909. októberi buza	12 09—10
1908. májusi buza	14 17—18
1909. áprilisi buza	14.40—41
májusi rozs	—
1909. októberi rozs	9.52—53
1909. áprilisi rozs	9.70—71
októberi zab	7.47—48
1908. májusi zab	8.75—76
1909. áprilisi zab	8.85—86
1900. májusi tengeri	7.68—69
juliusi tengeri	7.87—88

Értesítés.

Virág és kertészeti üzletemet a mai napon a **Városház alól**

Piac-utca 28. szám alá

helyeztem át.

A n. érdemű közönség szives pártfogását továbbra is kérem

tisztelettel

Paozelt János.

Kiültetéshez szükséges virágpa'ánták és növények megrendelhetők.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevő közönségnek szives tudomására hozni, hogy a volt

UNGÁR és BERGER-féle

festék és zsiradékárú nagykereskedést

ujból megnyitottam és kérem, hogy az üzlet iránt tanusított bizalmát továbbra is fentartani sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Berger J.

Telefon 369.

Villamos világitást,
 a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi kezeletét és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkát egy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR
 elektrotechnikai vállalata
 Debreczen, Nagytrattik udvar
 Minden irányba égő Wolfram-lámpák, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölcson izzólámpák havi 3 korona díjért.
 Telefon 210. Telefon 210.

Modern lakás
 5 szoba, fürdőszoba, konyha cseléd szoba, gáz villany stb. augusztus hó 1-től kiadó.
 Bővebbet Békés Lajos uri divat üzletében.

FLEITH
 nagycirkusza a vásártéren.
 A continens legnagyobb attrakciója a 6 Glinseretty akrobata csoport
 Ma szerdán este 8 órakor Nagy Elite Előadás.
 Második felléptek a 6 Glinseretty akrobata csoportnak. Bámulatba ejtő attrakció.
 A világ legvakmerőbb akrobatái.
 Teljesen új műsor. Helyárak mint rendszeren.
 Tisztelettel az Igazgatóság.

Szép a bajusz
 a híres HAJDUSÁGI PEDRŐ-vel.
 Hajdusági Bajuszpedrő. Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsírmentes növényi balzsamos anyagokból készül.
 Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.
 1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 korona 15 fillér bérmentve utánvétellel.
 Védjegy. Egyedül készítő
Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerész
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
 „Arany egyszarva” gyógyszerár
 Telefon 496. Telefon 496.

Alk.
 Önmagát és gyermekeit a **köhhögéstől**
 rekedtségtől, katarrhatól, elnyájkásodástól, göros és számar hurutól megakarja szabadítani, vegye az orvosilag k'próbált és ajánlott **RAISER-féle mell-caramellákat**
 a 3 fenyővel
5500 közjegyzőleg igazolt bizonyítvány erről.
 Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fill.
 Kapható Tóth Béla, Mihálovits Jenő, Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd, gyógyszerészeknél, Jóna és Jóna drogueriában. Ujfehértón: Tron Gyula gyógyszerésznél. Püspökkladányban: Harsányi Lajos gyógyszerésznél.

1909. Tavaszi áruk:
 1 mtr. 120 cm. Pepita szövet . . . 40 kr.
 1 m. 120 cm. Mode Raye szövet 65 és 70 kr.
 1 mtr. 120 cm. Mélé szövet . . . 70 kr.
 1 mtr. Borduros kreton 24. 27 és 33 kr.
 1 m. Borduros mosó delain 30, 34 és 28 kr.
 Francia gyapju delain 50, 54, 60 és 75 kr.
 Jómósó Cosmanosi kartonok
 Batiztok, angol zephirek
 Ruha vásznak, kreppek
 Keztyük, harisnyák

divat napernyők.
Szépe Lajosnál

A Harmat Crème
 arcszépítő és bőrápoló kenőcs,
 mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrkáttát (míttessen) bőrbajokat. Elsimítja a ráncosodni kezdő arcbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsíros tehát nappal is használható.
 Hatása gyors és biztos
 Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.
 Készítő helye a főraktár:
Mihálovits Jenő gyógyszerháza.
 Debreczen,
 Főplacz 31., a városházával szemben.

Női és leány felöltők
 Angol kelméből irt. 5.—
Cimonák divatszineken
 irt. 7.—
HALMÁGYI divatáruházában.

Donogán és Somossy
 Debreczen, Kistemplombazár.
 Menyasszonyi kelengye divatáruház.
 Szőnyegek. — Fügönyök. —
 Ágy és asztalterítők. — Pelüsch takarók. — Linoleum. — Butorszövetek
:: óriási raktára ::

Legbiztosabb szőpittőszert a
Fáy-féle Arcz-Crém
 hatása csodás!
 Szépit, fiatalít! Legkíméletesebb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztátalansággal ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.
Illatszerek minden illatban
 1—2—3 koronás üvegje.
 Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek pipere cikkeknek és hásonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő
Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerésznél
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
 „Arany egyszarva” gyógyszerár.
 Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Költözők figyelmébe!
 Villanycsengők, telefonok, villámháritók berendezését, javítását, évi jókarbantartását, egy helyben, mint vidéken, legjobb anyaggal jótállás mellett olcsón eszközöl
Földvári L.
 debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat
Kossuth-utca I. sz.
 Telefon 168. szám.

Eladó
 egy 4 lóerejű jókarban levő **légszeszmotor**
 Megt. kinthető Debreczen sz. kir. város könyvnyomdájában.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!
Sok pénzt takaríthat meg mindenki
 aki a tavaszi és nyári cosztüm pongyola blouse kelme, hozzávaló bélés áru, csipke selyem tresse, sujtás és minde: más diszekben szükségletét nálunk szerzi be.
Óriási választékban van raktáron!
 120 cm. Gyönyörű ruha kelmék 59 kr.-tól
 120 „ „ Blouse pongyola 49 „ „
 120 „ Remek angol coszt kelme 1.25 „ „
 120 „ Lüsterek minden színben 55 „ „
 140 „ Cosztüm kelme „ 150 „ „
 140 „ Div. angol lüsz erek 2.— „ „
Blouse, pongyola és ruha selymek.
 Messaline 1.10, Taft 1.25, Lusien 78, Pongies 75, Duchesse 75 kr. Remek szép angol ruha vásznak minden színben 66 kr.-tól óriási választék, Zephirek, Delainok, jó mosó kretonokban. Remek Antuka és más szines és fekete ernyőkben. Fegyhazi gyermek harisnyák, elegáns női harisnyák, himzett ajouros és sima flór nagy választékban.
Saját készítésű paplanok.
 Tömördek maradék féláron.

Molnár V. J. és Társa fiókja
 Kossuth és Batthány-u. sarok a színházzal szemben.
 Óriási választék női eső és napernyőkben 98 kr.-tól

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szög 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a választékyet csatolni.

Fűszer kereskedő segéd ug, es detaillista a-kalmazást nyer Kertész Miklós fűszer kereskedésében Csapó-utca.

Egy jó karban levő világos keményfa nagy író asztal eladó czim a kiadóba.

Selyemtesztők. A hernyók kiosztása a mai napon megkezdődött Homokker: I-ső járás 71 szám alatt kell jelentkezni kiosztás május 21-ig eszközölje ik.

Intelligens uri leány ajánkozik uri házhoz bennem ak egy két kisebb gyermek mellé beszél németül is.

Fegyházban kötött női, férfi és gyermek harisnyák kitűnő minőség olcsó árban Fisch Testvéreknél főtér 40.

Veszek tokmag olaj pogácsát tisztát a legmagasabb napi árban Madár Ignác Püspökladány.

Eladó 80 szál akácia Bethlen-utca 14. Szépnél.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takaró férfi és női felöltők, kész férfi ruha öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy e y próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádonyos-utca 4. szám.

Eladó ház, ház Petőfi-ter 9. sz. legforgalmasabb helyen a vasut mellett legjobb menettelü vendéglő és szálloda szatad kézből kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Egy utczai csinosan burorozot szoba előszobával a Piac utczán kiadó Czim a kiadóba

Junius 1-re elutazás miatt egy négy szoba előszoba és konyhábol álló elegánsan berendezett és gazvilágúttással felszerelt burorozott lakás szeptember 15 ig kiadó gyermektelen házaspárnak vagy gargon urnak, Czim a kiadóban.

Egy csinos, eiklonított, külön bejáratu utczai szoba burorozva vagy butor nélküli azonnal kiadó czim a kiadóba

Kiadó lakás. A mentelep mellett a Csige kertben modern, szlárda épült 4 szoba, fürdőszoba, pince és nagy terraszbol álló vízvezetékekkel ellátott lakás lyaralónak, vagy egész évi lakásnak kiadó. Értekezhetni Dr. Freund Jenő ügyvédi irodájában.

Csakis Csapó-utca 11. szám alatt található Füstös Jenő monogrammkészítő saját előnyomda és női kézimunka üzlete.

Megjött a nagy meleg s vele e nyaralás ideje. Aki jó levegőju, portmentes helyen akar nyaralni, ne mulassa el megtekinteni Szechenyi kert 8. számú házat (csőszház megett) jó természetnek ígérkező 180 nemes gyümölcsösessel 1129 négyszögöl területtel. 40 méter téglá épülehel kevés pénzzel megvehető.

Saját termésű, finom Boeckay kerti fajbor hordószámra (nagyobb mennyi égben is) olcsó árban eladó Poroszlay Lászlónál Hunyady-utca 3.

Ügyes ruhavarrónő házhoz, sürgősen keresztek. Czim a kiadóhivatalban.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piac-utca 16 sz.

Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztyük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női, férfi, és gyermek fehérneműek.

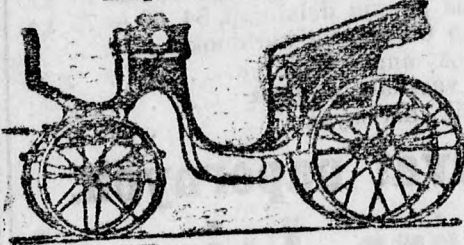
Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Fábián László

kocsigyára

DEBRECZEN, Hatvan utca 61. szám

Alapított 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű hintót és hajtókocsit. Bégi kocsikat újakra becsérel. Jó karban levő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat olcsó és pontosan eszközöl. - Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon Piac-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, desiniciálószeres Greolin, Carbol, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sérítés és marha tápporok és Fluidok nagy raktára, ugyszintén nagy választék mindenféle gummiárckban, sörvítőokban, valamint fényképezéshez szükséges vegyszerekben.

Stock-Cognac

Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből, BARCOLA.

Egyedül Cognac gőzfőzse éllandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben

Leghíresebb angol és német gyártmányu kerékpárok

mindenféle kerékpár-alkatrészek

tulhalmozott raktár miatt 50%-al olcsóbban eredeti gyári árakon kaphatók.

Külön nagy javító műhely

kerékpárok és varrógépek részére.

Legszolidabb kiszolgálás.

GEDŐ ADOLF varrógép, kerékpár és alkatrészek nagyraktára Debreczen, Piac-u 56. a vármegyeháza mellett

Uzoda megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű fürdőző közönséget tisztelettel tudatni, hogy fürdő intézetem fedett és langyos vízzel táplált

uszodáját

f. évi május hó 20-án áldozó Csütörtökön megnyitom. Az uszó mesteri teendőket Liskay József Bpesti jó nevű uszó mester fogja ellátni.

Uzás tanítási díj személyenként 10 korona, az uszoda reggel 5-9-ig és délután 1-7 (ráig férfiak részére, - délelőtt 9-től 12-ig nők részére áll rendelkezésre.

Uzoda bérlet jegy ára szept. 15-ig 16 korona uszoda napi jegy felnőtteknek fürdő ruhával 60 fillér, uszoda napi jegy gyermekeknek ruhával 40 fillér.

Az uszoda bérlettel fürdő ruha nem jár, köeles minden bérlet egy uszó ruhát és egy lepedőt magával hozni, vagy annak gondozásával az uszó mestert megbizni, a ki azt 3 korona díjjel tisztán tartani és felelőség mellett gondozni köteles.

A nagyérdemű közönség szives pártolását kérve maradok kiváló tisztelettel

a tulajdonos.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmecéltő, vegytisztító és gőzmosó gyár BUDAPEST, VII., Szövetség-utca 37. szám.

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét - a csoma olás és postaköltészek mellőzésével - SCHWARTZ R. Debreczen Dégenfeldtér 8. sz. vette át a képviselőket közvetlenül felkereshesse. tét és a gyár rendes áraiban vállalja az ural, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését. Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áairól, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőlet és számos megbízatást kér a

KOVALD PÉTER ÉS FIA CÉG.